

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Evou Lukotkovou v právní věci žalobce: **J. V.**, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha 2, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 4. 2014, č. j. MPSV-UM/2072/14/4S-ZLK, sp. zn. SZ/38/2014/4S-ZLK,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 2. 4. 2014, č. j. MPSV-UM/2072/14/4S-ZLK, sp. zn. SZ/38/2014/4S-ZLK bylo zamítnuto odvolání žalobce směřující proti rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky ve Zlíně ze dne 12. 12. 2013, č. j. MPSV-UP/1169819/13/AIS-ZDP (dále též „správní orgán I. stupně“) a citované rozhodnutí bylo potvrzeno.

Citovaným rozhodnutím správní orgán I. stupně nepřiznal žalobci příspěvek na zvláštní pomůcku – motorové vozidlo.

Ve stížních bodech, které byly uvedeny v žalobě doručené soudu dne 8. 4. 2014, namítl žalobce, že žalovaným bylo vydáno zamítavé rozhodnutí bez projednání jím napadeného posudkového závěru PK MPSV, jednání u posudkové komise bylo vedeno jednostranně, nebyl seznámen se závěrečným posudkem, nebylo mu umožněno podání odvolání proti posudkovému závěru ani navrhnout důkazy v průběhu jednání ve smyslu ust. § 36 odst. 1 a 3 správního řádu. Dále vyjádřil názor, že posudek PK MPSV je neautorizovaný, posudkový závěr je v rozporu s posudkovým zhodnocením. Vytkl dále, že posudková komise neakceptovala neurologický nález profesora MUDr. Josefa Bednaříka, CSc. Namítl i nerovnoprávné postavení při jednání PK MPSV, kdy se ocitl jako „vystresovaný a těžce nemocný člověk bez medicínského vzdělání, bez možnosti kvalifikované obhajoby proti dvěma posudkovým lékařům a administrativě vybavené osvědčenou administrativní praxí při upírání oprávněných nároků“.

Doplnění žaloby na výzvu soudu ze dne 23. 4. 2014 v podání doručené soudu dne 7. 5. 2014 opakovaně vytkl neakceptování lékařského nálezu prof. MUDr. Josefa Bednaříka, CSc. z Fakultní nemocnice Brno, dle kterého byla u něho zjištěna těžká funkční porucha pohyblivosti na základě postižení tří a více funkčních celků pohybového ústrojí. Rovněž opakovaně uvedl, že posudkový závěr je v rozporu s objektivním nálezem neurologického vyšetření, jestliže bylo konstatováno, že se nejedná o osobu, která má ve smyslu ust. § 9 zákona č. 329/2011 Sb. těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí, že nejde o těžkou vadu nosného (pohybového) ústrojí uvedenou v písm. a), b), d) až písm. l) bodu 1, části I, přílohy k zákonu č. 329/2011 Sb.

Navrhl, aby soud na základě nedostatků a pochybení v řízení rozhodl o jeho oprávněném nároku na zdravotní pomůcku dle citovaného právního ustanovení. Podáním ze dne 6. 5. 2014 doručené soudu dne 10. 9. 2014 pak rozšířil žalobu pro diskriminaci žalovaným s odůvodněním, že jeho bratr Jiří Vyskočil, nar. 2. 9. 1951 má stejnou diagnózu, požívá však veškerých výhod sociálního systému, ačkoliv vykonává všechny úkony jako zdravý člověk. Na rozdíl od něho je však naprosto imobilní. Proto i z tohoto důvodu považuje přístup a zamítavé stanovisko MPSV za diskriminační.

Žalovaný v písemném vyjádření ze dne 26. 5. 2014 popsal historii správního řízení. K žalobním námitkám uvedl, že posudek PK MPSV byl žalobci doručen poštou, k vyjádření mu byla poskytnuta lhůta 5 kalendářních dnů. K posudku se písemně vyjádřil, jeho vyjádření však bylo žalovanému doručeno po uplynutí pětidenní lhůty, kdy odvolací řízení s ohledem na ust. § 71 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále též „správní řád“) již bylo ukončeno. Vyjádřením žalobce k citovanému posudku se zabývá rozkladová komise ministryně práce a sociálních věcí.

Nebyl-li žalobce seznámen se závěrečným posudkem PK MPSV, uvedený postup není upraven zákonem č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění. Postup při vydání posudku je stanoven režimem ust. § 4 odst. 2 citovaného zákona ve spojení s částí čtvrtou správního řádu s výjimkou ust. § 15 odst. 2 až 4, § 134,

§ 156 odst. 2 a § 158 odst. 2 správního řádu s tím, že obdobně při tom platí ust. § 17 a § 38 správního řádu. Z uvedeného je zřejmé, že ust. § 36 ani § 81 správního řádu posudková komise MPSV není oprávněna při vydávání posudku o zdravotním stavu posuzované osoby využívat. Posudek byl žalobci doručen datovou schránkou, obsahuje zaručený elektronický podpis předsedy komise, nelze tedy akceptovat námitku o neautorizaci posudku. Rozpor mezi posudkovým závěrem a posudkovým zhodnocením žalovaný neshledal. Závěr posudkové komise byl učiněn na základě prostudované zdravotní dokumentace a osobního vyšetření žalobce s přihlédnutím k právním kritériím stanoveným zákonem č. 329/2011 Sb. Žalovaný proto nemá důvod vznést pochybnosti o výroku PK MPSV.

Žalovaný brojil i proti tvrzení o neakceptovatelnosti neurologického nálezu prof. MUDr. Josefa Bednaříka, CSc., neboť z obsahu posudku je zřejmé, že posudková komise vycházela při hodnocení zdravotního stavu posuzovaného také z neurologického nálezu ze dne 10. 7. 2013 a 19. 2. 2014 MUDr. Bednaříka. Žalovanému však nepřísluší hodnotit, jaký vliv měly uvedené lékařské nálezy na výsledek posouzení zdravotního stavu jmenovaného.

K žalobcově námitce o nerovnoprávném postavení při řízení PK MPSV z důvodů jím uvedených žalovaný sdělil, že nebylo žalobci upřeno právo na zástupce ve smyslu ust. § 31 správního řádu, který by mohl jeho práva kvalifikovaně a odborně hájit, této možnosti však nevyužil. Vzhledem na výše uvedené navrhl, aby žaloba jako nedůvodná byla zamítnuta.

V návaznosti na písemné vyjádření žalovaného podal žalobce dne 31. 10. 2014 repliku, v níž uvedl, že celý proces posudkového jednání byl účelově nastaven v jeho neprospěch. Není schopen kvalifikovaně posoudit obsah ani kvalitu zprávy posudkové komise bez odborného zastoupení. O možnosti právního zastoupení nebyl informován ze strany posudkové komise, i z tohoto důvodu byl názoru, že o výsledku jednání bylo předem rozhodnuto. Opakovaně uvedl, že s ohledem na odlišnost postupů posudkové komise u shodné diagnózy pokládá její rozhodnutí za diskriminační.

Soud měl k dispozici správní spis, ze kterého zjistil, že žádost o příspěvek na zvláštní pomůcku podal žalobce dne 16. 9. 2013 u Úřadu práce ČR – krajská pobočka ve Zlíně, kontaktní pracoviště Uherské Hradiště. Ve spise je založen doklad o výši čtvrtletního příjmu za druhé čtvrtletí roku 2013 ze dne 16. 9. 2013 ve výši 13.500 Kč, prohlášení o celkových sociálních a majetkových poměrech ze dne 15. 9. 2013, posudek lékařky OSSZ Uherské Hradiště ze dne 20. 11. 2013 vztahující se k předmětu řízení, dle kterého na základě zdravotnické dokumentace ošetřujícího lékaře (MUDr. Radek Hon ze dne 25. 9. 2013, nálezu odborných lékařů – vyšetření Fakultní nemocnice Brno, neurologická klinika, MUDr. Bednařík ze dne 10. 7. 2013, potvrzení objednávky pobytu Lázně Luhačovice 8. 10. 2013 až 29. 10. 2013 a interního vyšetření MUDr. Hon ze dne 13. 9. 2013), bylo provedeno posudkové zhodnocení a to tak, že u posuzovaného se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav při nervosvalovém onemocnění, nejedná se však o žádné zdravotní postižení uvedené v části I bod 4 přílohy zákona č. 329/2011 Sb., nejedná se o osobu, která má těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí anebo těžkou nebo hlubokou mentální retardaci ve smyslu ust. § 9 odst. 2 a 4 zákona č. 329/2011 Sb., pro účely příspěvku na zvláštní pomůcku poskytovaného na pořízení motorového vozidla. Žalobci bylo zasláno

„seznámení s podklady rozhodnutí“ a byl poučen dle ust. § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též „správní řád“). Uvedený přípis mu byl doručen dne 3. 12. 2013. Dne 9. 12. 2013 byl s ním sepsán na Úřadu práce ČR protokol o ústním jednání, předmětem bylo projednání skutečností týkajících se žádosti o příspěvek na zvláštní pomůcku – zakoupení motorového vozidla. Z obsahu protokolu vyplývá, že účastník řízení již neměl další podklady pro rozhodnutí a vzal na vědomí oznámení o skončení dokazování. S podklady pro vydání rozhodnutí na základě posudku lékařky OSSZ Uherské Hradiště nesouhlasil.

Dne 12. 12. 2013 bylo vydáno rozhodnutí ÚP ČR č. j. MPSV-UP/1169819/13/AIS-ZDP, sp. zn. SZ/84721/2013/AIS-ZDP, jímž nebyl žalobci přiznán příspěvek na zvláštní pomůcku – motorové vozidlo. Dne 23. 12. 2013 podal odvolání, namítl, že nebyl přítomen při jednání OSSZ Uherské Hradiště, nebylo proto možno objektivně posoudit jeho skutečný zdravotní a tělesný stav. Popsal, že jeho zdravotní stav je špatný, žádné nové lékařské nálezy nepřiložil. Užívá ortézy, bederní pás, FH a chodítko.

Dne 12. 3. 2014 byl vypracován posudek PK MPSV ČR v Brně, v komisi zasedal odborný lékař – neurolog, posuzovaný byl jednání účasten. Na základě diagnostického souhrnu i lékařských zpráv v posudku, který byl účastníkům doručen, uvedených i posudkovém zhodnocení jednotlivých lékařských zpráv, včetně neurologického nálezu MUDr. Mastíka ze dne 12. 3. 2014, neurologického vyšetření Fakultní nemocnice Brno, neurologická klinika ze dne 19. 2. 2014 a neurologického vyšetření MUDr. Evy Skráškové, Uherské Hradiště ze dne 15. 1. 2014 bylo učiněno posudkové zhodnocení, dle kterého nebyly u posuzovaného zjištěny těžké duševní nebo smyslové poruchy, které by omezovaly jeho orientaci a komunikaci. Dlouhodobě trpí klinickými příznaky spinální svalové atrofie, postiženy jsou svaly končetin i trupu. Na horních končetinách je omezující oslabení především v pletencové oblasti, je omezena možnost elevace horních končetin, s obtížemi a souhybem s lopatkami u paží a předpaží do 70 st., horní končetiny ohnuté v loketních kloubech zvedne. Funkce rukou je zachována s lehkým oslabením svalové síly. Na dolních končetinách je nejvýraznější postižení na akrech nohou, kde je svalová síla velmi oslabena a aktivní pohyb nohou je prakticky nulový. Oslabeno je trupové svalstvo. Stoj s oporou o berle zvládá, ve stoji bez opory o berle, který je možný jen velmi krátce a s oporou alespoň koleno o lehátko pro stabilitu se dostává do hyperlordózy v bederním úseku. Chůze s francouzskými holemi a peroneálními ortézami je o široké bázi, nejistá. Při posudkovém jednání uvedl, že jeho dcera má malé dítě, vozí kočárek vždy asi 50 metrů, pak si sedne na lavičku, po odpočinku pokračuje dál. Dle neurologického nálezu je schopen chůze v rozsahu cca 100 metrů. Uvedl, že samostatně řídí motorové vozidlo – při neurologicky popisovaném významném akrálním postižení obou dolních končetin a neschopnosti dorsální a plantární flexe – uvažuje o automatické převodovce, kde není potřeba využívání LDK, o ručním ovládání nikdy neuvažoval, uvedl, že obsluhu pedálů PDK zvládá. Dle posudkového závěru nejde o osobu, která má ve smyslu ust. § 9 odst. 2 a 4 zákona č. 329/2011 Sb., těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí anebo těžkou nebo hlubokou mentální retardaci charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Nejde o těžkou vadu nosného (pohybového) ústrojí uvedenou v písm. a), b), d) až i) a l) bodu 1, části I (zdravotní postižení odůvodňující přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku) k zákonu č. 329/2011 Sb., nejde ani o těžké mentální postižení uvedené v písm. b) bodu 4 části I (zdravotní postižení odůvodňující přiznání

příspěvku na zvláštní pomůcku na pořízení motorového vozidla nebo speciálního zadržního systému) přílohy k zákonu č. 329/2011 Sb. Uvedený posudek byl posléze podkladem pro vydání napadeného rozhodnutí žalované.

Právní názor Krajského soudu v Brně:

V souladu s § 75 odst. 1, § 2 s.ř.s. přezkoumal Krajský soud v Brně napadené rozhodnutí žalované v mezích žalobních bodů včetně řízení předcházející jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Vzhledem ke splnění zákonných podmínek dle § 51 odst. 1 s.ř.s. soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání.

Žaloba není důvodná.

Soud se v první řadě zabýval otázkou, zda rozhodnutí o příspěvku na zvláštní pomůcku je vyloučeno ze soudního přezkumu, neboť závisí výlučně na posouzení zdravotního stavu žalobce, či zda soudnímu přezkumu podléhá.

V této souvislosti odkazuje na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 6. 1. 2010, č. j. 3 Ads 110/2009-49, který byl publikován pod č. 2018/2010 Sb. NSS), dle níž soudnímu přezkumu podléhají rozhodnutí o příspěvku na péči. Podle tohoto rozsudku „*příspěvek na péči se podle ust. § 7 zákona o sociálních službách poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby za účelem zajištění potřebné pomoci, a to ve výši stanovené na základě zjištěného stupně závislosti, které vymezuje ust. § 8 zákona. Ačkoliv byl zákonem o sociálních službách nově zavedený příspěvek na péči upraven jako dávka sociální péče, nebylo rozhodnutí v této věci zákonodárcem zařazeno mezi rozhodnutí o dávkách sociální péče vyloučená ze soudního přezkumu. Nejvyšší správní soud zde poznamenává, že dávky sociální péče i dávky osobám se zdravotním postižením (příspěvek na mobilitu, příspěvek na zvláštní pomůcku, průkaz osoby se zdravotním postižením přitom mají obdobný charakter jako příspěvek na péči – vzhledem k tomu, že jsou poskytovány v rámci péče o zdravotně postižené občany, závisí jejich přiznání rovněž převážně na posouzení zdravotního stavu). Nejvyšší správní soud závěrem zdůrazňuje, že v případě pochybností je zapotřebí jakékoliv výluky ze soudního přezkumu interpretovat restriktivně, tj. ve prospěch soudního přezkumu; jiný přístup by ve svých důsledcích mohl být odepřením spravedlnosti – denegatio ius titiae“.*

Vzhledem k tomu, že pro účely vzniku nároku na příspěvek na zvláštní pomůcku (motorové vozidlo) se posuzuje zdravotní postižení charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu (§ 9 odst. 3 zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů ve znění pozdějších předpisů, má soud, s ohledem na shora citovanou judikaturu Nejvyššího správního soudu za to, že rovněž i tato problematika soudnímu přezkumu podléhá. Uvedený názor soud opírá i o § 7 odst. 3

s.ř.s. (příslušnost soudů), dle kterého je věcně příslušný krajský soud k řízení ve věcech dávek pro osoby se zdravotním postižením...atd.

Podmínky nároku na příspěvek na zvláštní pomůcku stanoví § 9 zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením.

Podle § 9 odst. 2 citovaného zákona nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku poskytovaný na pořízení motorového vozidla má osoba, která má těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí anebo těžkou anebo hlubokou mentální retardaci charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a její zdravotní stav nevylučuje přiznání tohoto příspěvku.

Podle § 9 odst. 3 citovaného zákona za dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav se pro účely tohoto zákona považuje nepříznivý zdravotní stav, který podle poznatků lékařské vědy trvá nebo má trvat déle než 1 rok.

Podle § 9 odst. 6 citovaného zákona, je-li příspěvek na zvláštní pomůcku poskytován na pořízení motorového vozidla, je rovněž podmínkou, že se osoba opakovaně v kalendářním měsíci dopravuje a že je schopna řídit motorové vozidlo nebo je schopna být převážena motorovým vozidlem; splnění podmínky opakovaného dopravování prokazuje žadatel čestným prohlášením.

Zdravotní postižení odůvodňující přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku je uvedeno v příloze k zákonu č. 329/2011 Sb., v níž pod odstavcem 1 písmeno a) až k) jsou taxativně vyjmenovány všechny vady, které jsou kvalifikovány za těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí. V odstavci 2 pod písmeny a) až d) jsou uvedena jmenovitě všechna postižení, která jsou kvalifikována jako těžká zraková postižení.

V odstavci 4 citované přílohy je stanoveno, že za zdravotní postižení odůvodňující přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku na pořízení motorového vozidla se považují:

- a) zdravotní postižení uvedená v bodě 1 písmeno a), b), d) až i),
- b) těžká nebo hluboká mentální retardace a stavy na rozhraní těžké mentální retardace.

Na základě shromážděných podkladů dospěl soud k závěru, že žalovaný ve správním řízení dostatečně, přesvědčivě a objektivně zdůvodnil a vyhodnotil zjištěný zdravotní stav posuzovaného. Postup ze strany správních orgánů tak nevyvolává pochybnosti o objektivním posouzení věci. Při hodnocení napadeného rozhodnutí, jakož i procesu, který mu předcházel, zaujal soud stanovisko, že závěry, které žalovaný učinil na základě použitých podkladů, jsou zcela dostatečně přesvědčivé a objektivně odůvodněné, takže zjištění zdravotního stavu a jeho funkčních důsledků i postup ze strany správních orgánů v předmětné věci byl správný. Posudková komise při hodnocení zdravotního stavu posuzovaného vycházela komplexně ze zdravotní dokumentace vyžádané od praktického lékaře nálezů odborných lékařů, zhodnotila patřičně všechny odborné lékařské nálezy, vycházela i z vlastního vyšetření, neboť žalobce byl jednání posudkové komise přítomen. Posuzovanému byla rovněž dána i možnost vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí eventuálně navrhnout další důkazy (ust. § 36 odst. 3 správního řádu), jak uvedeno shora, další návrhy na doplnění řízení však žalobce

neučinil. Žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí jednoznačně uvedl, proč podle jeho názoru nelze vyhovět žádosti účastníka řízení. Podmínkou meritorního přezkumu zákonnosti rozhodnutí správního orgánu na základě podané žaloby je rozhodnutí obsahující dostatečně určité a srozumitelné odůvodnění, v němž se odvolací orgán žalovaný náležitě vypořádá s námitkami účastníka řízení. Dle názoru krajského soudu této podmínky žalovaný dostál. Z odůvodnění rozhodnutí správního orgánu je seznatelné, proč považoval námitky účastníka za liché a mylné, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů a jaké úvahy jej vedly k rozhodnutí ve věci (srov. rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 2. 1993, č. j. 6 A 48/92-23, publikovaného pod č. 27/1994 SJS).

Nebylo rovněž možno přisvědčit jeho argumentaci, že posudek PK MPSV je neautorizovaný, v tomto směru je nutno se ztotožnit se stanoviskem žalovaného, že posudek, který mu byl doručen datovou schránkou, obsahuje zaručený elektronický podpis předsedy komise. Rozpor mezi posudkovým závěrem a posudkovým zhodnocením shledán nebyl.

Pokud se týká žalobcovy námitky o nerovnoprávném postavení při jednání PK MPSV, nelze vytýkat posudkové komisi, že žalobce nepoučila o možnosti být zastoupen, neboť tato poučovací povinnost jí dána není. Naopak je to účastník řízení, který pokud nemá dostatečné právní vědomí, má se informovat o možnosti procesního zastoupení, kdy pak úkon učiněný zástupcem má stejné právní účinky, jako by byl učiněn přímo zastoupeným. Je pak na účastníkovi řízení, zda si zmocněnce zvolí, či nikoliv a v jakém rozsahu zmocněnci plnou moc udělí. Oprávnění k zastoupení vzniká udělením plné moci, plnou mocí se zmocnění také prokazuje.

Ve světle výše uvedených zásad dospěl soud k závěru, že žalobní námitky nejsou opodstatněné, přezkoumávané rozhodnutí bylo vydáno v souladu s platnou právní úpravou, proto podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. žaloba jako nedůvodná byla zamítnuta.

Žalobce ve věci nebyl úspěšný, žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení ze zákona, soud proto výrok o náhradě nákladů řízení opírá o ust. § 60 odst. 1, 2 s.ř.s.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 8. října 2015

JUDr. Eva Lukotková, v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Barbora Zachovalová